

HONORARIA voor GERECHTSDESKUNDIGEN

Indicatief barema opgesteld op basis van de officiële gezondheidsindex = 105,84 van oktober 2017

HONORAIRE DES EXPERTS JUDICIAIRES

Barème indicatif établi sur base de l'index santé officiel = 105,84 d'octobre 2017

Années d'expérience affirmée - correspondant à 10 missions judiciaires par an.	0 tot 5 à	5 tot 10 à	10 en meer et plus	Aantal jaren bewezen ervaring - overeenkomende met 10 gerechtelijke opdrachten per jaar.
Formation de minimum 5 ans dans la branche d'expertise.	76,51 €	96,59 €	122,99 €	Opleiding van minimaal vijf jaar in de expertisebranche.
Expert diplômé enseignement supérieur du type court.	82,26 €	103,71 €	128,72 €	Deskundige met diploma hoger onderwijs van het korte type.
Expert diplômé universitaire ou enseignement supérieur du type long.	87,23 €	109,48 €	135,92 €	Deskundige met diploma universiteit of hoger onderwijs van het lange type.
Diplôme doctorat.	96,55 €	120,73 €	150,16 €	Doctoraatsdiploma.
Professeur université scientifique reconnue.	110,97 €	132,28 €	162,05 €	Professor erkende wetenschappelijke universiteit.
Expertise dans le domaine nucléaire, connaissances exceptionnelles, analyse financière de groupes internationaux.	tarification libre		vrije tarifering	Expertises zoals op nucleair vlak, uitzonderlijke kennis, financiële analyse van internationale groepen.
Tarif samedi.	augmentation de 50 %		verhoging van 50 %	Zaterdagtarief.
Tarif dimanche, nuit ou urgence.	augmentation de 100 %		verhoging van 100 %	Zondag, nacht of spoedtarief.
Réduction pour cas sociaux.	selon appréciation de l'expert		Naar inzicht van de deskundige	Vermindering voor sociale gevallen.

KOSTEN en UITGAVEN

opgesteld op basis van de officiële gezondheidsindex = 105,84 van oktober 2017

FRAIS et DEBOURS

établi sur base de l'index santé officiel = 105,84 d'octobre 2017.

Frais de déplacement.			Verplaatsingskosten.
voiture.	0,71 €	0,71 €	wagen.
chemin de fer, taxi, avion.	montant dépensé augmenté de 10 %.	het uitgegeven bedrag verhoogd met 10 %.	trein, taxi, vliegtuig.
frais de déplacement.	- 80 % de l'honoraire, si la durée du déplacement dépasse la durée de l'expertise. - 60 % dans les autres cas.	- 80 % van het ereloon, indien de verplaatsing langer duurt dan de expertise. - 60 % in andere gevallen.	kosten verplaatsing.
Divers.			Diversen.
ouverture du dossier.	85,00 €	85,00 €	openen van het dossier.
frais de secrétariat.	60,00 € par heure	60,00 € per uur	secretariaatskosten.
sapiteurs – frais de laboratoire – contrôle –	montant dépensé augmenté de 10 %.	uitgegeven bedrag verhoogd met 10 %.	sapiteurs – kosten laboratorium - controle
équipement de mesure et enregistrement.	facturation selon importance de l'appareillage et durée de l'emploi.	facturatie volgens belangrijkheid van apparatuur en duur van het gebruik.	registratietoestellen- en meetapparatuur.
dépôt de recommandé.	20,00 €	20,00 €	afgifte aangetekende zending.
correspondance par heure	60,00 €	60,00 €	briefwisseling per uur
Dactylographie.			Typewerk.
pour courrier, rapports, convocations, notes d'honoraires, rappels.	10,78 € la page, le quart de page n'étant pas compté.	10,78 € per pagina, kwart pagina's worden niet aangerekend.	voor post, rapporten, oproepingen, honorarianota herinneringen.
Photocopies.			Fotokopieën.
noir et blanc (A4)	0,35 € - par page.	0,35 € - per pagina.	zwart en wit (A4)
noir et blanc (A3)	0,60 € - par page.	0,60 € - per pagina.	zwart en wit (A3)
couleur (A4)	2,05 € - par page.	2,05 € - per pagina.	kleur (A4)
couleur (A3)	2,68 € - par page.	2,68 € - per pagina.	kleur (A3)
Photos couleur ou noir blanc.			Foto's kleur of zwart-wit.
format 9x13, 10x15 avec original et négatif archivés pendant cinq ans.	1,25 € - par photo.	1,25 € - per foto.	formaat 9x13, 10x15 origineel en negatief 5 jaar bewaard worden.
format 13x18 of 18x24 original et négatif archivés cinq ans.	2,12 € - par photo.	2,12 € - per foto.	formaat 13x18 of 18x24 origineel en negatief 5 jaar bewaard worden.
Frais de transmission.			Transmissiekosten.
téléphone - Belgique	1,20 €	1,20 €	telefoon - België
téléphone - Europe	2,08 €	2,08 €	telefoon - Europa
Courriel - fax	2,08 €	2,08 €	Email - fax
frais de timbres et recommandés.	montant dépensé augmenté de 10 %.	uitgegeven bedrag verhoogd met 10 %.	Postzegels aangetekende zendingen

INDICATIEVE TARIFERING.

Onderstaand commentaar verduidelijkt deze tabel:

- Aan ervaring wordt eenzelfde waarde toegekend als aan een diploma.
- Een bijzondere waardering wordt toegekend aan deskundigen aan wie opdrachten worden toevertrouwd die "uitzonderlijk belangrijk" zijn. Hoewel dit moeilijk te definiëren is, heeft dit laatste punt betrekking op zowel een technologie van hoog niveau, bijvoorbeeld nucleaire toepassingen, hartchirurgie, restauratie van een historisch gebouw, fiscale expertise van internationale groepen - als op een hoog bedrag - en als voorbeeld gaan wij daarvan uit van een bedrag van 200.000 €.

Hierdoor omvat het tarief in kwestie 5 categorieën en één uitzondering, wat volgens ons in voldoende mate beantwoordt aan de realiteit van de gerechtelijke expertise.

NUT VAN EEN INDICATIEF BAREMA

De gerechtsdeskundigen weten als zelfstandige niet op welke honoraria zij recht hebben en de tariferingen die toegestaan zijn door de verzekeringsmaatschappijen of door het parket vormen geen referentiepunt.

Overigens heeft het barema, dat bepaald is in het kader van het Inter-federaal Bureau 17, enerzijds het gebrek dat er geen minimum wordt voorgesteld en anderzijds dat geen rekening wordt gehouden met de opgedane ervaring.

In die zin is de vaststelling van een indicatiefbarema zoals dat is voorgesteld door KGSO nuttig, zo niet noodzakelijk.

Voorts mogen we niet vergeten dat het, volgens de Europese wetgeving, voor iedere vereniging verboden is een barema vast te stellen dat haar leden bindt aan een bepaalde tarivering.

Hierdoor heeft de Commissie Erelonen, een barema voorgelegd op basis van de gezondheidsindex van 2013 = 100.

Onderzoek van het indicatiefbarema wijst uit dat dit niveau duidelijk hoger is dan wat normaliter wordt gehanteerd.

Men hoeft zich daar echter niet ongerust of boos over te maken.

De expertises die ons worden toegewezen zijn slechts in uitzonderlijke gevallen "sociaal", en expertises met een "schreeuwend onrecht" komen ook niet zo veel voor.

Eenieder heeft het recht om in dit soort gevallen een tarief te hanteren dat aansluit bij de specifieke situatie.

Er is ook geen reden om goedkeuring te vragen van de partijen over het tarief dat wordt toegepast, rekening houdend met het feit dat die goedkeuring, als ze al gegeven wordt, gepaard gaat met verschillende vormen van voorbehoud.

Het is echter uiterst belangrijk dat men zich zoveel mogelijk houdt aan de grens van 25% van het bedrag van het geschil en dat men partijen op de hoogte houdt van de financiële evolutie van het geschil.

Ter zake is het meest constructief om provisies te vragen naarmate de expertise vordert.

TARIFICATION INDICATIVE

Les commentaires expliquant et justifiant ce tableau sont les suivants :

- L'expérience est valorisée au même titre que le diplôme.
- Une appréciation particulière est accordée aux experts à qui sont confiées des missions « d'importance exceptionnelle ». Celle-ci, quoique difficilement définissable, concerne des missions soit de technologie de haut niveau - à titre d'exemple, application nucléaire, chirurgie du cœur, rénovation de bâtiment historique, expertise fiscale de groupes internationaux, - soit d'un montant élevé - et à titre d'exemple, nous retenons un montant de 200.000 €.

De ce fait, le tarif en question comporte 5 catégories et une exception répondant, à notre sens, suffisamment à la réalité de l'expertise judiciaire.

UTILITE D'UN BAREME INDICATIF.

En tant qu'indépendants, les experts judiciaires n'ont pas une connaissance du montant des honoraires auxquels ils ont droit et ce ne sont pas les tarifications admises par les assurances ou celles accordées aux experts nommés par le Parquet qui constituent des références valables.

Par ailleurs, le barème établi dans le cadre du Bureau Interfédéral 17 a le défaut, d'une part, de ne proposer qu'un minimum et de ne pas prendre en considération l'expérience acquise.

C'est en ce sens que l'établissement d'un barème indicatif proposé par la C.E.J.A. constitue une utilité, si pas une nécessité.

Retenons également que la législation européenne interdit à toute association, d'établir un barème liant ses membres à une tarification précise.

De ce fait, la Commission Honoraires a présenté, un barème indicatif basé sur l'index santé en 2013 = 100.

L'examen de ce barème indicatif met en évidence qu'il est d'un niveau nettement plus élevé que celui habituellement pratiqué.

Il n'y a cependant pas lieu de s'en inquiéter ni de s'en indigner.

Les expertises qui nous sont confiées ne sont qu'exceptionnellement « sociales », ou ayant pour origine « une injustice criante ».

Chacun a le droit, pour ces cas de figure, de s'aligner sur un tarif en correspondance avec ce type de situation.

Il n'y a pas lieu non plus de demander l'accord des parties sur le tarif qui sera appliqué, compte tenu que ledit accord, si jamais il est donné, est assorti de diverses réserves.

Il est cependant primordial de se tenir - pour autant que possible - à la limite des 25% du montant du litige et de tenir les parties au courant de l'évolution financière du litige.

Sur ce point, la manière la plus constructive consiste dans la demande suivie de provisions, au fur et à mesure de l'avancement de l'expertise.